

แนวคิดการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วม

(เขียนจากริมคลองรังสิต-คลอง 4 : 23 ต.ค.2554)

นับจากนี้ไปคงไม่มีใครปฏิเสธถึงความสำคัญอย่างยิ่งยวดขึ้นของ **น้ำ** ทั้งในแง่ **ขาด** (ภัยแล้ง) และ **เกิน** (ท่วม) บรรยากาศ ณ วันนี้ (23 ตุลาคม 2554) เมื่อมองออกไปในคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ถึงแม่ในฤดูฝนของทุกปีจะมีน้ำปริ่มคลองแต่ก็ไม่มากมายเหมือนปีนี้นั้นทำให้ทั้งทางกรรมการหมู่บ้าน-เทศบาล-ทหารหรือหน่วยงานอื่นๆ ต้องช่วยกันเสริมแนวคันดินและกระสอบทรายมาป้องกันกั้นการไหลทะลักเข้าหมู่บ้านริมคลองกันอย่างแข็งขัน ทั้งที่ในรอบเกือบ 20 ปีที่เข้ามาอยู่อาศัยในแถบนี้ยังไม่เคยเกิดเหตุการณ์อย่างเช่นครั้งนี้มาก่อน นั่นคงเป็นคำเตือนหรือคำตอบบางอย่างได้ถึงแม้ว่าเราจะขาดน้ำไม่ได้ แต่วันนี้คนไทยทุกคนโดยเฉพาะจากภาคเหนือลงมาถึงภาคกลางและกทม. คงเข็ดขยาดกับคำว่า **เกิน** ของ **น้ำ** ที่เคยมีบุคลิกใสเย็น นุ่มนวล แต่วันนี้กลับแสดงพลังกำลังที่สามารถสร้างทั้งความเจ็บปวด ความเสียหายและกวาดล้างสรรพสิ่งที่ยาวหน้าอย่างง่ายดายในเวลาอันสั้น ถึงแม้เราจะพยายามอย่างสุดกำลังแล้วก็ตามที่ขี้ ยืด ดัน ระยะเวลาในการเข้าโจมตีของ น้ำ ก็ยังไม่สามารถต้านทานได้ ไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือน ้วดวาวาราม ถนนหนทาง หรือแม้กระทั่งนิคมอุตสาหกรรม 6-7 แห่งสำคัญของภาคกลาง ตั้งแต่ นิคมฯ สหรัฐนคร-อยุธยา นิคมฯโรจนะ-อยุธยา นิคมฯไฮเทค-อยุธยา นิคมฯบางปะอิน-อยุธยา นิคมฯนวนคร-อยุธยา/ปทุม นิคมฯบางกระดี แคม แฟคตอรีแลนด์-วังน้อย อยุธยา นับเป็นการเสียหายครั้งใหญ่หลวงทั้งภาคเกษตรและอุตสาหกรรมของประเทศไทย โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ส่วนของเจ้าของกิจการก็ต้องซ่อมแซม ปรับปรุงใหม่ บางโรงงานแทบจะต้องซื้อเครื่องจักรใหม่เพราะซ่อมแล้วไม่คุ้มค่า โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 3-6 เดือน และนั่นหมายถึงจะกระทบโดยตรงกับแรงงานนับเรือนหลายแสนคนที่ต้องเสี่ยงกับสภาวะตกงาน อาจจะมีระยะสั้นหรือยาวก็ยังไม่อาจประเมินได้ในขณะนี้ และนั่นคือพลังกำลังของธรรมชาติที่เคยนุ่มนวล ที่ชื่อว่า **น้ำ**

จากความเดือดร้อนที่มีต่อคนไทยครั้งนี้จึงมีความพยายามจากคนในสังคมที่สรรหาคำมาเปรียบเปรยและตั้งชื่อเหตุการณ์มากมาย เพื่อจะได้บันทึกลงในหน้าประวัติศาสตร์ของสังคมไทยอีกคำรบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น **มหาอุทกภัย**, **ซีนามิน้ำจืด**, **แม่คงคาพิโรธ**, หรือ**ธรรมชาติเอาคืน** ซึ่งสุดท้ายจะใช้ชื่อเหตุการณ์ว่าอะไรก็ตามมันคงไม่สำคัญเท่ากับการนำบทเรียนสำคัญครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพัฒนา เพื่อจะดำรงความปกติสุขของสังคมไทยเราประเทศไทย ให้ดำเนินต่อไปได้อย่างไร นั่นจึงน่าจะเป็นคำถามที่ต้องหาคำตอบให้เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งอื่นใด

ในโอกาสนี้ ผู้เขียนในฐานะประชาชนคนไทยโดยกำเนิดคนหนึ่ง ขออนุญาตนำเสนอแนวคิดสำหรับการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมระยะยาวเท่าที่พอจะนึกได้ ณ เวลานี้ ซึ่งอาจเป็นเพียงเศษเสี้ยวของแนวคิดที่เทียบไม่ได้กับที่หลายท่านนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิคิดค้นไว้อย่างละเอียดแล้ว หรือท่านผู้บริหารผู้ทรงเกียรติได้วางแผนไว้อย่างดีแล้ว เพียงแต่ผู้เขียนเองอยากจะใช้เวลาที่รอลู่ลื่นน้ำจะทะลักเข้าท่วมบ้านขณะนี้ เสนอแบ่งปันแนวคิดตามภูมิรู้ที่ตนเองพึงมีอยู่บ้างถึงแม้จะน้อยนิดก็ตามที เพื่อว่าจะเลือกหยิบไปใช้ได้สักเสี้ยวหนึ่งก็ยังดีที่ได้มีส่วนรับใช้บ้านเมือง

แนวทางการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วมประเทศไทย : โดย อุทัย เพชรหนูน

A. แนวทางการจัดการทั้งระบบ

แนวคิดในการแก้ไขและป้องกันปัญหาทั้งระบบโดยเฉพาะพื้นที่เมืองหลวงของประเทศไทย

1. การจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมแบบ บูรณาการ จริงๆ (Real Integrated) คือ ต้องมองให้ครบทุกส่วนจริงๆแบบพลิก หมุน และเลือกวิธีการที่ดีที่สุดมาใช้งาน ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลามาก
2. การจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานขั้นเร่งด่วน เช่น แนวทางการแก้ไขปัญหาเฉพาะจุดวิกฤติเป็นขั้นเร่งด่วน (Top Priority) ที่ต้องลงมือทำทันทีเพราะไม่มีเวลารอให้เกิดความเสียหายมากไปกว่านี้ได้อีก
3. จัดระบบผังเมืองใหม่ (จากที่มีอยู่เดิมแล้ว) ให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม
4. ย้ายเมืองหลวง และจัดระบบใหม่ทั้งหมด ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากที่สุดและมีค่าใช้จ่ายมาก
5. ไม่ต้องทำอะไรใหม่ อยู่แบบเดิม แต่ต้องจัดงบประมาณแก้ไขปัญหาคณะหน้าเป็นรายปี หรือตามฤดูกาลไป เป็นวิธีที่ยอมจำนน และคงต้องนับถอยหลังเพราะหากใช้วิธีนี้ กรุงเทพฯจะมีเวลาเหลือไม่เกิน 20 ปี ก็จะเป็นพื้นที่น้ำท่วมถาวร
6. ออกแบบโครงสร้างองค์อาคารหรือโครงสร้างเมืองใหม่หมด เป็นเมืองที่ต้องอาศัยในน้ำได้ (Water World) ฟังดูอาจจะเป็นเรื่องเพ้อเจ้อ แต่ถ้าหากเราเลือกวิธีตามข้อ 5 ต้องเป็นอย่างนี้แน่นอน
7. วิธีการอื่นๆ ที่ต้องเปิดรองรับจากทุกคนในสังคม

ในที่นี้ ผู้เขียนขออนุญาตนำเสนอเฉพาะแนวคิดตาม ข้อ 2 เพียงบางส่วนก่อน เพื่อเป็นแนวทางดังนี้

B. แนวทางการแก้ปัญหาหน้าท่วมโดยการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน

1. **แนวคิด :** เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าปริมาณน้ำหลากจะมามากและเร็วมากขึ้นด้วยสาเหตุมากมาย ตั้งแต่การตัดไม้ทำลายป่า ภาวะโลกร้อนซึ่งแนวโน้มจะก่อให้เกิดปริมาณฝนในแถบเส้นศูนย์สูตรมากขึ้น ความสามารถในการระบายน้ำของแม่น้ำ ล้าคลองที่น้อยกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็นเนื่องจากดินเขินหรือมีสิ่งกีดขวาง การก่อสร้างใหม่ๆที่เกิดขึ้นอาจจะขาดการวางแผนผังที่สอดคล้องกับการระบายน้ำเป็นต้น และจากเหตุการณ์หลายปีที่ผ่านมา ทั้งที่มาจาก การสังเกตของผู้เขียนเองและตามที่ได้รับทราบจากสื่อโดยทั่วไป แทบทุกพื้นที่ที่จะต้องก่อสร้างคันกันน้ำชั่วคราวกันทุก ๆปี จึงเกิดคำถามว่า **แล้วทำไมจึงไม่เปลี่ยนคันชั่วคราวเหล่านั้นเป็นคันถาวร ??? หรือเพิ่มช่องทางเดินน้ำ ???**

2. รูปแบบการออกแบบ สามารถเลือกออกแบบได้หลากหลายรูปแบบ เช่น

1. Type 1 : คั่นกันน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.)

● รูปแบบ

เป็นแบบที่มีใช้กันอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่น เขตพื้นที่ กทม. ที่ทำก่อสร้างไปแล้วกว่า 70 ก.ม. ใช้วัสดุเสาเข็มคอนกรีต หล่อเป็นกำแพง ค.ส.ล. ซึ่งหากต้องการออกแบบเพื่อประยุกต์ใช้กับแม่น้ำทุกสาย โดยเฉพาะสายหลักจากภาคเหนือ-อ่าวไทย อาจต้องปรับรูปแบบในรายละเอียดการคำนวณต่อไป

- การใช้ประโยชน์ เป็นคั่นกันน้ำถาวร ซึ่งจะมีความมั่นคงแข็งแรงกว่าคั่นชั่วคราว (เช่น กระสอบทราย คั่นดิน หินคลุก เป็นต้น) ที่ต้องทำและรื้อกันทุกๆปี

● ปริมาณงาน

ประเทศไทยแบ่งลุ่มน้ำออกเป็น 25 ลุ่มน้ำหลักและ 254 ลุ่มน้ำย่อย คิดเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 512,000 ตร.กม. แต่หากลองคิดเฉพาะส่วนที่กระทบต่อพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศก่อน (Zone 1 : ตามที่เกิดอุทกภัยปี 2554) ตามลุ่มน้ำที่มีเส้นทางจากทางภาคเหนือ-ภาคกลาง ไหลลงทะเลอ่าวไทยที่แถบกรุงเทพ-ปริมณฑล ได้แก่

1. แม่น้ำปิง	ความยาวประมาณ	715 ก.ม.
2. แม่น้ำวัง	ความยาวประมาณ	335 ก.ม.
3. แม่น้ำยม	ความยาวประมาณ	555 ก.ม.
4. แม่น้ำน่าน	ความยาวประมาณ	740 ก.ม.
5. แม่น้ำป่าสัก	ความยาวประมาณ	100 ก.ม. (เฉพาะช่วงจากเขื่อนป่าสัก-เจ้าพระยา)
6. แม่น้ำเจ้าพระยา	ความยาวประมาณ	370 ก.ม.
7. แม่น้ำท่าจีน	ความยาวประมาณ	315 ก.ม.
รวมความยาว		3,130 ก.ม.

● งบประมาณ

1. ความยาวรวมคั่นกันน้ำเฉพาะ Zone 1 = $3,130 \times 2 = 6,260$ ก.ม.
2. คิดจากการยกระดับขอบคั่นกันน้ำเฉลี่ย 3-4 เมตรจากระดับน้ำสูงสุด (ประมาณการจากค่าเฉลี่ยที่ต้องสร้างคั่นกันน้ำชั่วคราว)
3. ราคาประมาณการคั่นกันน้ำ Type 1 ประมาณ **50** ล้านบาท/ก.ม.
4. รวมงบประมาณ **313,000** ล้านบาท

2. Type 2 : คันกันน้ำ-ท่อระบายน้ำและถนน คอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.)

● รูปแบบ

เป็นแบบกำแพงกันดินคล้าย Type 1 แต่มีถนน ค.ส.ล.อยู่ระดับบนคันและท่อส่งน้ำใต้ถนน ซึ่งอาจต้องเสียสละพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่งตลอดสาย หรืออาจต้องออกแบบเป็นอุโมงค์ในบางจุดที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างถาวรเดิม พร้อมมีระบบประตุระบายน้ำคลองสาขาทุกแยก

● การใช้ประโยชน์

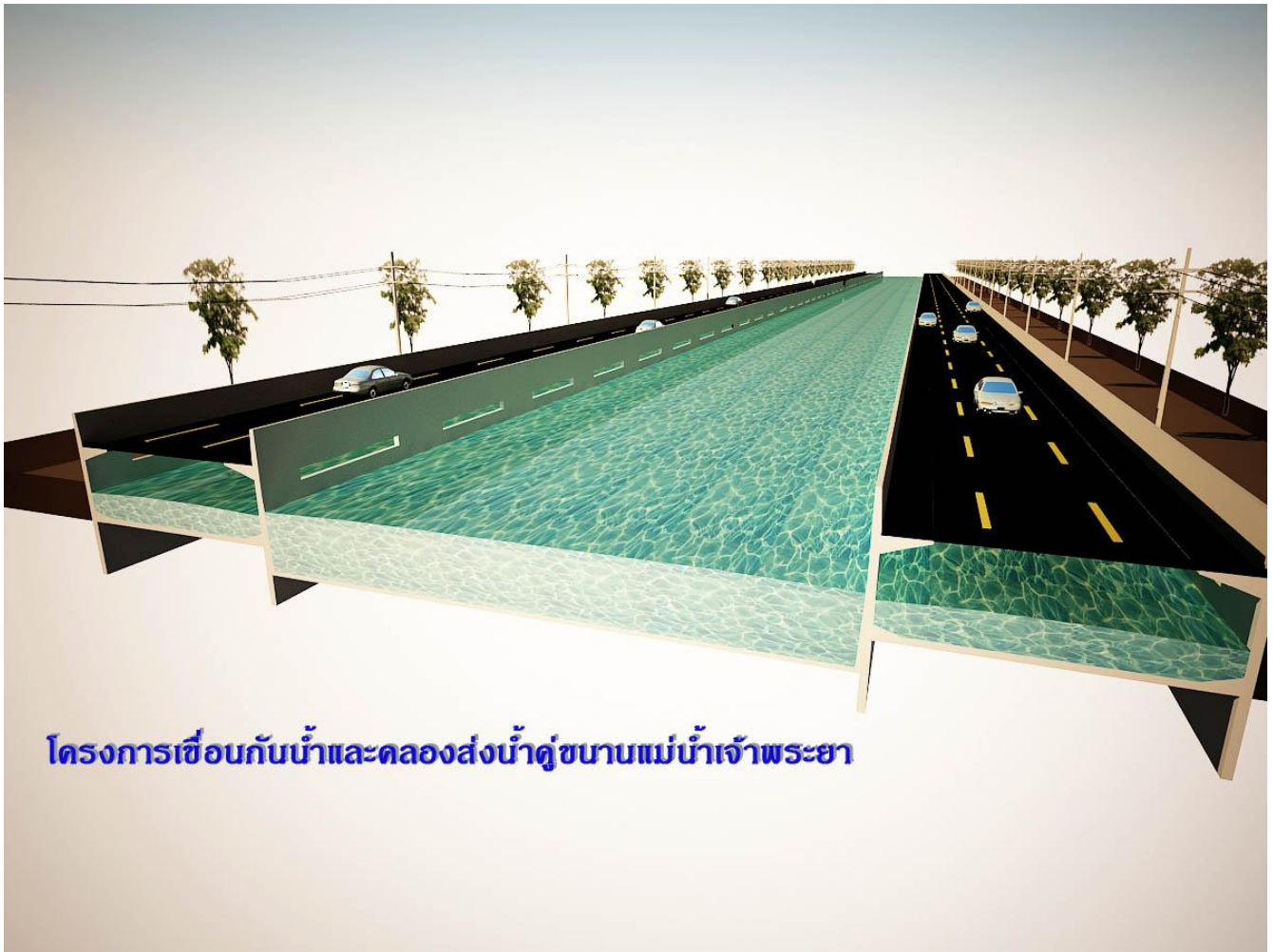
1. กำแพงด้านติดกับแม่น้ำจะเป็นคันกันน้ำถาวรและโครงสร้างถนน+ท่อระบายน้ำ
2. กำแพงอีกด้านจะเป็นโครงสร้างถนน+ท่อระบายน้ำ
3. ด้านบนคันกันน้ำเป็นถนน 2 เลน กว้างรวม 10-12 ม.
4. อุโมงค์ใต้ถนนเป็นท่อระบายน้ำที่รับน้ำล้นจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือระดับน้ำที่อาจสูงกว่าที่ออกแบบ-คำนวณไว้ เป็นกันชนกันน้ำล้นออกนอกแม่น้ำอีกชั้นหนึ่ง
5. ประโยชน์จากการใช้ถนนเป็นทางคู่ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยาจาก กทม.-นครสวรรค์
6. ส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดเส้นทางทั้งสองฝั่งแม่น้ำ

● ปริมาณงาน

1. Type 1 = $2,760 \times 2 = 5,520$ ก.ม.
2. Type 2 = $370 \times 2 = 740$ ก.ม. (เฉพาะจาก จ.นครสวรรค์-กทม.)

● งบประมาณ

1. Type 1 = 5,520 ก.ม. มูลค่าประมาณ 276,000 ล้านบาท (50 ล้านบาท/ก.ม.)
2. Type 2 = 740 ก.ม. มูลค่าประมาณ 185,000 ล้านบาท (250 ล้านบาท/ก.ม.)
3. รวมงบประมาณ **461,000** ล้านบาท

รูปแบบเชื่อมกันน้ำและคลองส่งน้ำคูขนาบแม่น้ำเจ้าพระยา

3. Type 3 : ชุดลอกแม่น้ำลำคลอง

- รูปแบบ

เป็นการชุดลอกแม่น้ำลำคลองแบบปกติทั่วไป เพียงแต่ต้องสำรวจและลงมือทำอย่างจริงจัง มีระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากพบว่ามีแม่น้ำหลายสายที่ยังไม่สามารถใช้พื้นที่หน้าตัดของแม่น้ำเดิมที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะมีสภาพตื้นเขิน และมีสันดอนมาก จึงทำให้เป็นส่วนที่ขวางทางเดินของน้ำเมื่อฤดูน้ำหลาก และเป็นสาเหตุหลักประการหนึ่งที่ทำให้น้ำล้นตลิ่งได้เร็วกว่าที่ควรจะเป็นจึงมีความจำเป็นที่ต้องทำและสามารถเริ่มได้ทันทีโดยไม่ต้องรอการออกแบบอะไรมากนัก (ต้องทำคู่กับคัน Type 1/ Type 2) เพียงแต่ทำการสำรวจปริมาณและศึกษาผลกระทบจากการชุดลอกตลอดจนการบริหาร-จัดการวัสดุที่ได้จากการชุดลอก เพราะบางพื้นที่ เช่น แม่น้ำปิง วัสดุเป็นทรายจำนวนมาก เป็นต้น

- การใช้ประโยชน์

1. ได้พื้นที่หน้าตัดในการรับปริมาณน้ำมากขึ้นจากขอบเขตแม่น้ำเท่าเดิม
2. ได้วัสดุที่ชุดลอกนำมาใช้ในงานก่อสร้างอื่นๆได้ หรือรัฐมีรายได้จากการสัมปทาน

- ปริมาณงาน

1. ความยาวแม่น้ำรวม 3,000 ก.ม.

- งบประมาณ

1. ความยาวแม่น้ำรวม 3,000 ก.ม.
2. ราคาเฉลี่ยประมาณ 15 ล้านบาท/ก.ม.
3. รวมงบประมาณ **45,000** ล้านบาท

4. Type 4 : ทางด่วนน้ำ

- รูปแบบ

เป็นการออกแบบโดยใช้พื้นที่ส่วนด้านข้างที่เหลือของเส้นทางหลวงสายเอเชีย (ทางหลวงหมายเลข 32) ช่วงจาก จ.นครสวรรค์ ถึง อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา เป็นเส้นทางสำหรับใช้เป็น**คลองส่งน้ำ** ซึ่งจะเลียบบคู่ขนานกับสองฝั่งถนนสายเอเชียมาตลอดจาก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ จนถึง อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา และแยกเป็นอุโมงค์ลอดใต้ดิน/หรือคลองส่งน้ำบนดินอ้อมกทม.(**โดยต้องไม่รวมหรือกระทบกับคลองเดิมที่มีอยู่ในปัจจุบัน**) ส่งน้ำตรงลงทะเลอ่าวไทยที่บริเวณแถบ จ.สมุทรปราการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการระบายน้ำในฤดูน้ำหลากโดยเฉพาะพื้นที่วิกฤติจากพื้นที่ปากน้ำโพธิ์ จ.นครสวรรค์ลงมา เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นจุดศูนย์รวมของน้ำจากแม่น้ำ 4 สาย คือ ปิง วัง ยม น่าน จนทำให้ปริมาณน้ำที่ลงแม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณมากและเป็นสาเหตุให้ล้นตลิ่งจนท่วมพื้นที่สองข้างแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่เคยประสบปัญหามาทุกๆปี ส่วน

แผนงานที่สัมพันธ์กับโครงการขยายถนนบนถนนสายนี้ของกรมทางหลวงในอนาคตก็ยังคงสามารถทำได้โดยออกแบบโครงสร้างคร่อมคลองส่งน้ำดังกล่าวเป็นถนนด้านบน

- การใช้ประโยชน์

1. ได้พื้นที่รับน้ำ/ คลองส่งน้ำเพิ่มขึ้นและสามารถแบ่งเบาภาระการรับน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาอีกทั้งยังมีระยะทางสั้นและตรงกว่าแม่น้ำเจ้าพระยาจึงทำให้การระบายน้ำมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถระบายน้ำลงทะเลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
2. สามารถบริหาร-จัดการพื้นที่ของรัฐที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ปริมาณงาน

1. ความยาวคลองส่งน้ำ $250 \times 2 = 500$ ก.ม. (กว้างประมาณข้างละ 15-20 เมตร)
2. ความยาวอุโมงค์ส่งน้ำ $75 \times 2 = 150$ ก.ม. (เส้นผ่าศูนย์กลางรวม 10-12 เมตร)

- งบประมาณ

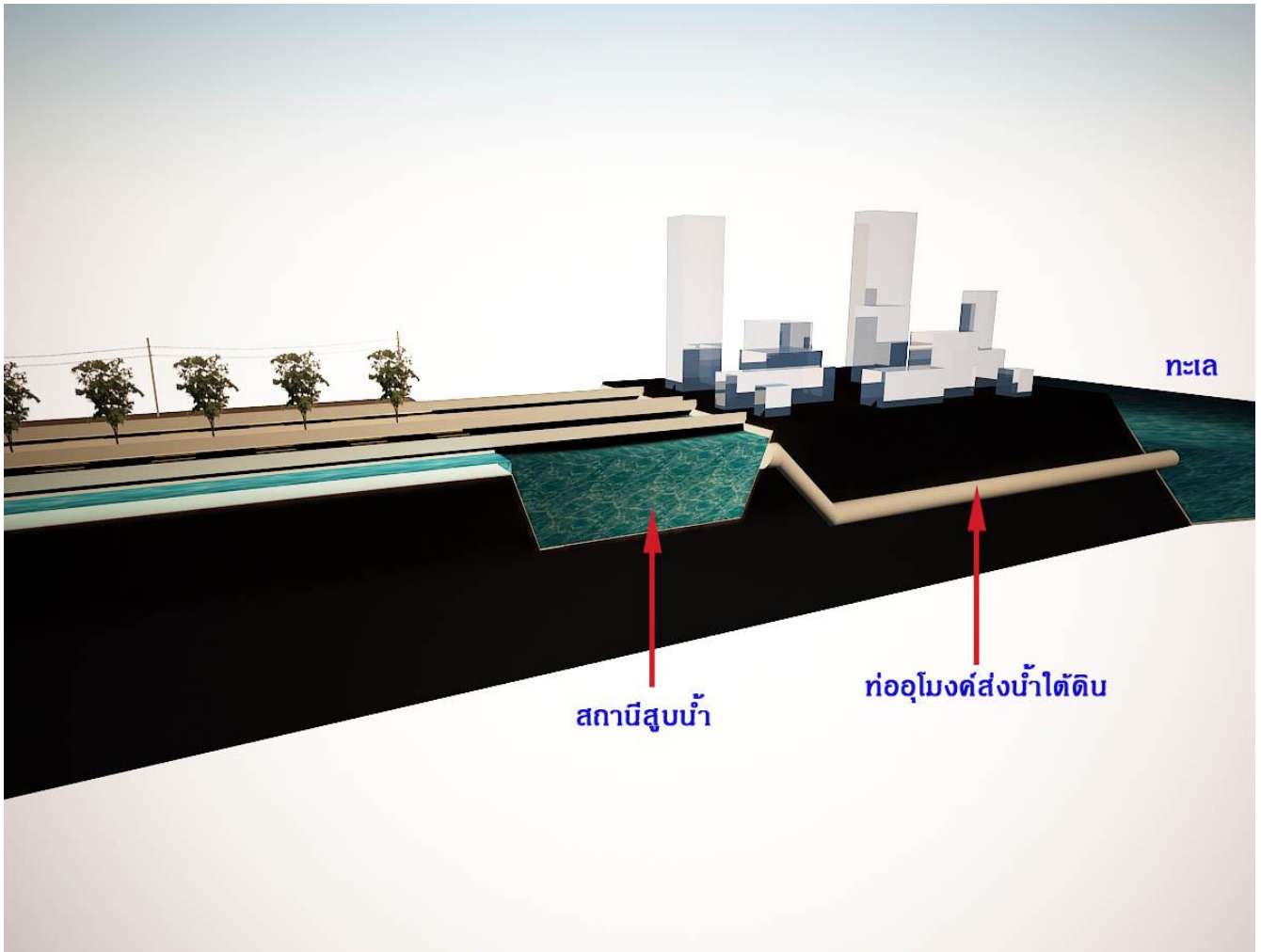
1. คลองส่งน้ำ ยาว 500 ก.ม. @ 50 ล้านบาท/ก.ม. = 25,000 ล้านบาท
2. อุโมงค์ส่งน้ำ ยาว 150 ก.ม. @ 800 ล้านบาท/ก.ม. = 120,000 ล้านบาท
3. รวมงบประมาณ **145,000** ล้านบาท

คลองส่งน้ำคู่ขนานถนนสายเอเชีย

รูปแบบทางด่วนหน้าคู่ขนานถนนสายเอเชีย (ช่วงนครสวรรค์-บางปะอิน)

รูปแบบทางต้วหน้าคู้่ชานาถนนสายเอเชีย (ช่วงบางปะอิน-ทะเล)

5. Type 5 : เชื้อนและพื้นที่รับน้ำใหม่ ๆ

- รูปแบบ

เป็นรูปแบบเดิมที่มีอยู่แล้ว เช่น เชื้อนขนาดเล็ก-ใหญ่ หรืออ่างเก็บน้ำ (แก้มลิง) เพียงแต่ทำการก่อสร้างเพิ่มเติมจากเดิมตามความจำเป็นและเหมาะสมของพื้นที่ เพราะการสร้างเชื้อนตามความเห็นของผู้เขียนเชื่อว่ายังคงเป็นอีกทางออกที่สามารถแก้ไขทั้งปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งได้ ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและครบวงจร หากมองในภาพรวมควรต้องยอมเสียบางอย่าง เช่นป่าไม้ส่วนหนึ่ง แต่สามารถชดเชยพื้นที่ส่วนที่เหลือให้มีป่าไม้ที่สมบูรณ์เหมือนเดิมหรือปลูกทดแทนได้ แต่สิ่งที่ได้มาคุ้มค่ามากกว่าก็ต้องทำ

- การใช้ประโยชน์

1. ได้พื้นที่รับน้ำเพิ่มขึ้น และเป็นโอกาสในการได้บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดสรรน้ำสำหรับภาคเกษตรและอื่นๆ
2. สามารถบริหารจัดการพื้นที่ของรัฐที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ปริมาณงาน

1. เชื้อนขนาดใหญ่ ประมาณ 1-2 เชื้อน หรือมากกว่า
2. เชื้อนขนาดเล็ก/ อ่างเก็บน้ำ และอื่นๆ

- งบประมาณ

ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการออกแบบและขนาดโครงการ

C. สรุปงบประมาณ

1. โครงการ Type 1	ใช้งบประมาณ	313,000 ล้านบาท
2. โครงการ Type 2	ใช้งบประมาณ	461,000 ล้านบาท
3. โครงการ Type 3	ใช้งบประมาณ	45,000 ล้านบาท
4. โครงการ Type 4	ใช้งบประมาณ	145,000 ล้านบาท
5. โครงการ Type 5	ใช้งบประมาณ	Varies ล้านบาท

รวมงบประมาณ

651,000 ล้านบาท

(คิด Type 2 แทน Type 1 และไม่รวม Type 5)

D. การจัดสรรงบประมาณ

1. แผนการโดยประมาณใช้ระยะเวลา 2-3 ปี (แบ่งเป็นตอนเพื่อเร่งรัดการก่อสร้าง)
2. เฉลี่ยงบประมาณปีละ 217,000 ล้านบาท
3. แหล่งที่มาของงบประมาณ (หรืออาจจะเรียกว่า การระดมทุน)
  - 3.1 งบจากการจัดสรรงบประมาณประจำปี
  - 3.2 งบจากการออกพันธบัตรรัฐบาล
  - 3.3 งบจากการหารายได้พิเศษอื่นๆ
    - งบจากการระดมการบริจาคจากภาคประชาชน
    - งบจากการขอความสนับสนุนจากภาคเอกชนที่มีฐานการดำเนินธุรกิจในบริเวณพื้นที่นี้
    - นโยบายการบริจาคเงินจากส่วนที่ได้รับคืนภาษีเงินได้ประจำปี
    - นโยบายการจัดเก็บภาษีอัตราพิเศษเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เสี่ยง
    - ดึงงบประมาณประจำปีที่ไม่จำเป็น หรือสำคัญรองลงไปมาใช้ก่อน เป็นต้น

E. บทสรุป

การเสนอแนวคิดในการจัดหางบประมาณข้างต้น เป็นแนวคิดที่เราต้องพึ่งตัวเองเพื่อพัฒนาประเทศเราเองให้มากที่สุด หากจำเป็นต้องกู้ยืมก็ให้เป็นส่วนน้อยที่สุด และที่สำคัญหากไม่คิดว่าเป็นที่น่าอับอายหรือเสียฟอร์มของผู้บริหารที่ต้องพึ่งรายได้ส่วนหนึ่งมาจากเงินบริจาคจากภาคประชาชนและภาคเอกชนแล้วละก็ ผู้เขียนเองคิดว่าแนวคิดนี้จะสามารถนำมาใช้ได้เป็นอย่างดีและจะมีผลดีในการสร้างจิตสำนึกส่วนรวมในการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพราะทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชนและภาคเอกชนย่อมตระหนักถึงความเสียหายที่เกิดจากอุทกภัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และเชื่อว่าไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้นอีก แถมหากมองในระยะยาวจะคุ้มค่ามากกว่าการใช้จ่ายที่หมดไปกับระบบป้องกันชั่วคราวรายปี หรือการบริจาคช่วยผู้ประสบภัยรายปีเสียด้วยซ้ำ (หากนำเงินบริจาคช่วยผู้ประสบภัยจากทุกหน่วยงานมากองรวมกันนับเป็นเงินจำนวนหลักหลายร้อยล้านต่อปี) กล่าวคือ หากพิจารณาภาพรวมทั้งประเทศที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายกับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทุก ๆ ปีไม่ว่าจะเป็นงบประมาณสร้างโครงสร้างพื้นฐาน งบชดเชยจากความเสียหายต่างๆ ไม่น้อยกว่าปีละ 20,000 ล้านบาท (เชื่อว่าสำหรับปี 2554 นี้ไม่น้อยกว่าหลักแสนล้าน) ผ่านไป 10 ปีก็ต้องใช้เงินไปเป็นหลักแสนล้านซึ่งเปรียบเหมือนการละลายเงินไปกับน้ำที่หลากมาแล้วไหลลงทะเลไป และนี่อาจจะเป็นการใช้วิกฤติให้เป็นโอกาสโดยการดึงประชาชนมาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม เพราะในที่สุดหากการบริหาร-จัดการทรัพยากรน้ำ (หรืออื่นๆ) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ก็จะส่งผลโดยตรงต่อการสร้างงาน การสร้างผลผลิตและรายได้กลับสู่ประชาชนในที่สุด

เพียงแต่ สิ่งสำคัญอันดับแรก (และน่าจะสำคัญที่สุด) คือต้องรู้และเปลี่ยนแปลงการจัดการกับขบวนการคอร์รัปชันให้เบ็ดเสร็จเด็ดขาด (ไม่ใช่แค่พูด) ให้เป็นรูปธรรม และต้องทำทันที มีบทลงโทษที่หนักและเด็ดขาด รวดเร็ว ชัดเจน และประชาชนก็ต้องเป็นส่วนหนึ่งในขบวนการตรวจสอบได้ เช่น หากผู้ทำการทุจริตเป็นข้าราชการก็ต้องให้ออกสถานเดียว หรือถ้าเป็นนักการเมืองก็ต้องตัดสิทธิการลงเล่นการเมืองตลอดชีพ พร้อมยึดทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของ

รัฐทันที เพราะคนที่คิดดีทำดียังมีอีกมากในสังคมและพร้อมที่จะมาทำงานในส่วนนี้ถ้าไม่ถูกรอบงำด้วยระบบเดิมๆ ขณะที่ประชาชนเองทั้งที่ร่วมบริจาคเงิน เงินภาษี อากรทั้งหลาย ที่ได้มาจากการทำมาหากินของประชาชนทั้งประเทศ เพื่อสร้างความสำเร็จของประเทศชาติคงจะไม่ยุติธรรมกับพวกเขาและคงยอมไม่ได้ที่จะปล่อยให้กลุ่มคนที่ไม่ได้ส่วนน้อยเหล่านั้นมาชูปมือเปิบ

แนวคิดต่างๆข้างต้นอาจจะมีส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดที่อาจจะเคยมีผู้คนอื่นคิดค้นขึ้นมาแล้วก็เป็นได้ หากตรงกันก็ถือว่าอย่างน้อยก็มีความเห็นตรงกันส่วนหนึ่งแล้ว จุดสำคัญไม่ได้อยู่ที่ว่าจะเลือกแบบใด วิธีการใด แต่อยู่ที่ว่าจะเดินทางต่ออย่างไร สำหรับการแก้ปัญหาหรือแม้แต่ปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเรา ส่วนตัวผู้เขียนเองคิดว่าน่าจะถึงเวลาที่ต้องพิจารณานำหลักการ ทฤษฎี บทพิสูจน์ บทวิจัยต่างๆ รวมทั้งนักวิชาการเก่งๆที่มีทั้งความรู้ความสามารถพร้อมทั้งคุณธรรม ที่มีอยู่มากมายในสังคม ออกมาร่วมกันสร้างสรรค์และใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ พร้อมให้ความสำคัญและยกย่องบุคคลหรือข้อมูลเหล่านั้น และควรจะออกแบบเป็นนโยบายแห่งชาติที่ต้องมีความต่อเนื่องโดยไม่ควรแบ่งแยกว่ารัฐบาลใดจะมาบริหาร เพราะหากนโยบายดังกล่าวได้รับการพิจารณา กลั่นกรองมาเป็นอย่างดีและตัดสินใจร่วมกันที่จะใช้พัฒนาประเทศแล้ว จะมีเหตุผลอื่นใดอีกที่จะเปลี่ยนแปลงกลางทางหรือหยุดจนกลายเป็นการถอยหลังอย่างที่เกิดมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วนบนแผ่นดินที่ชื่อว่าแดนสยามแห่งนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด เป็นเพียงแนวความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนอันเป็นเพียงส่วนเล็กๆจากซอกหลืบหนึ่งของสังคม ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์หรือควรค่าต่อการนำไปใช้ประโยชน์จริงหรือไม่ก็ตามแต่จะพิจารณา หากจะมีคำถามว่าแนวคิดดังกล่าวจะสามารถนำไปใช้งานได้จริงหรือไม่ คงต้องตอบว่า **จะทำหรือไม่** ต่างหาก เพราะหากความตั้งใจออกมาจากความบริสุทธิ์ใจที่ต้องการร่วมกันสร้างสรรค์จริงๆแล้ว ผู้เขียนยังเชื่อว่า ไม่มีอะไรที่ทำได้เพียงแต่จะเป็นวิธีใดเท่านั้นเอง ธรรมชาติกำลังรุกไล่เราคืนแล้ว เวลาคงเหลือน้อยลงทุกทีหากจะให้ทันการต้องลงมือทันที จะตั้งกรรมการที่ชุดที่ทีมก็ลงมือเลย รายละเอียดเป็นเรื่องทางเทคนิค (ซึ่งเป็นเรื่องเล็กกว่าแนวคิดและการตัดสินใจ) ค่อยมาลงลึกกันหลังจากผ่านการตัดสินใจได้โดยไม่ยากนัก สำคัญอย่าหลงและเบี่ยงประเด็นไปเป็นอย่างอื่นเสียอีกก็คงจะเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้ เพราะเชื่อมั่นว่าหากร่วมมือกันคนไทยก็ไม่แพ้ชาติใด

ท้ายที่สุดนี้หากคำพูดใด ข้อเขียนบทใดไปกระทบและสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อใคร หรือสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด ผู้เขียนต้องกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย ทั้งหมดนี้ผู้เขียนเองไม่มีเจตนาจะมุ่งร้ายต่อผู้ใดหรือคิดจะหวังผลประโยชน์ใดๆแอบแฝงจากการนี้ทั้งสิ้น เพียงแต่อยากจะใช้สิทธิของความเป็นคนไทยคนหนึ่งที่มีความเป็นห่วงบ้านหลังนี้ที่เราอยู่ร่วมกันมานานและจะต้องอยู่ร่วมกันต่อไปตราบนานเท่าที่ยังเป็นประเทศไทยอยู่เพราะเป็นบ้านเกิดที่อบอุ่นของเราทุกคน

ด้วยจิตคารวะ

อุทัย เพชรหนูน

23 ตุลาคม 2554